

Write Us Today
ARTISING
ATES are
ONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izvešni nedelji in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

ABONE: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

o. 275. — Štev. 275.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 28, 1939—TOREK, 28. NOVEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

FINSKA SE NE UKLONI RUSIJI

Molotov zahteva, da se finški vojaki odmaknejo od meje

HELSINKI, Finska, 28. nov. — Finska je sinoči zavrnila rusko zahtevo, da umakne svoje vojaštvo z ruske meje, dokler Rusija istotako ne odpokliče svojega vojaštva z nasprotne strani meje.

Finska nato na rusko zahtevo, ki je bila skoro enaka ultimatumu, odločno izjavlja, da ne more biti nikakega vprašanja o tem, da bi samo Finska odpoklicala svoje vojaštvo.

FINSKA PREDLAGA REŠITEV RAZSODIŠČU
Finski odgovor predlaga, da je spor, ki je Rusom dal povod, da so pričeli govoriti o vojni, predložen že postavljeni finsko-ruski komisiji, čije naloga je poravnati vse obmejne zadeve.

FINSKA ARTILERIJA NI STRELJALA

Odgovor, ki je bil sinoči okoli polnoči vročen sovjetskemu vnanjemu komisarju Vjačeslavu Molotovu, pravi, da finska artilerija ni streljala na ruske vojske ob Karelijski morski ožini v nedeljo in ubila 13 ruskih častnikov in vojakov, kot trdi Molotov.

RUSI NE BODO VPOŠTEVALI FINSKEGA PREDLOGA

Ako bi Rusi pristali na finski predlog, da je demilitarizirano obmejno ozemlje na razdaljo 50 milj — in izgleda, kot da Rusi tega ne bodo storili — tedaj bi bila razdalja med finskimi in ruskimi obmejnimi stražami od 25 do 30 milj.

RUSIJA ZAHTEVA UMAKNITEV 16 MILJ

Molotov je zahteval, da Finska svoje vojaštvo umakne 12 do 16 milj od meje, da je preprečena ponovitev "sovražnega čina", ki se je pripetil v nedeljo. Ako bi se Finci umaknili, tedaj bi zepustili Mannerheimovo utrjeno črto.

FINSKA ARTILERIJA NI BILA BLIZU RUSKE MEJE, — TRDI FINSKA VLADA

Finska v svojem odgovoru pravi, da so na ruski meji večinoma samo finske straže, da pa artilerija ni nikjer tako blizu meje, da bi mogli njeni izstrelki pasti na rusko stran.

Trgovina z Argentino

WASHINGTON, D. C., 25. nov. — Argentina je sklenila kupovati večino svojih potrebščin od Anglije in Francije, češ, da so angleški in francoski produkti znatno cenejši kot pa ameriški. Po mnenju tukaj-

šnjih izvedencev ji to ne bo mogoče, ker sta Anglija in Francija v vojni z Nemčijo ter sta navezani bolj na uvoz kot pa na izvoz. Argentina bo pač prisiljena kupovati od Združenih držav.

Deutschland potopila Rawalpindi

Angleško križarko je nemška "žepna" križarka s lahkoto premagala. 260 mornarjev izgubljenih.

LONDON, Anglija, 28. nov. — Angleška admiraliteta je sinoči naznanila, da je nemška "žepna" križarka "Deutschland" v četrtek po ljutem boju potopila angleško trgovsko križarko Rawalpindi jugovzhodno od Islandije. Ta boj je bil neenak in je bil pravzaprav moderni boj med junaškim, pa šibkim Goliatom in z malim nemškim Davidom.

Potniški parnik predelan v križarko

Rawalpindi je bil raskošen potniški parnik, ki je bil pre-

delan v križarko. Zadnje tedne so angleške in francoske bojne ladje zasledovale križarko "Deutschland", toda ušoda je hotela, da je na zelo močno nemško križarko zadela angleška slabotno opremljena križarka. Med obema ladjama se je vnel ljut boj, ki je trajal 40 minut.

Nevtralnostna postava je "sramotna"

Tega mnenja je postarši senator Glass. — Kongres naj bi postavil čimprej razveljavil.

WASHINGTON, D. C., 25. nov. — 81 letni senator Carter Glass, kateri je dospel sem k nekemu zobozdravniku, je podal častnikarjem par zelo značilnih izjav.

Na vprašanje, kaj misli o nevtralnostni postavi, je odvrnil: — To je nekaj sramotnega. Prav nič bi se ne čutil, če bi kongres postavil preklic. Ko se bodo začele pojavljati njene posledice, se bosta ameriški narod in kongres prepričala, da ne odgovarja svoji svrhi. In kongres naj jo prekliče, čim prej, tembolje. To je baš tako kot če bi rekla vlada Združenih držav: — Prosimo Vas, gospod Hitler, povejte nam, kje smejte voziti naše ladje in kje ne.

Ta Glassova sarkastična pripomba se tiče določb, ki prepovedujejo ameriškim ladjam plutje po "vojnih conah." Po Glassovem mnenju je nevtralnostna zakona da ja sploh brezpotrebna, kajti o vseh teh zadevah ima odločati mednarodno pravo.

Glass pravi, da se Združene države ne bodo vmešale v vojno. Izjema bi bila seveda ta, če bi začeli Nemci, neoziraje se na mednarodno pravo, potapljati ameriške ladje.

— Ameriška armada je po mojem mnenju dovolj močna, toda ameriško mornarstvo je treba tako povečati in izboljšati, da se ne bo mogla ž njo meriti nobena druga na svetu.

Dovolj hrane v Franciji

Življenje francoskega naroda je normalno. — Samo en dan na teden brez mesa. — Primanjka nje tobaka. — Cene niso pretirane.

PARIZ, Francija, 26. nov. — Francoski narod živi tako normalno, da ni mogoče niti najmanj opaziti, da je dežela v vojni že skoro tri mesece.

So sicer ljudje, ki niso v tako dobrem položaju, pred vsem tisoči beguncev, ki so naglo morali pustiti svoje delo in domove v krajih blizu nemške meje ter so odnesli s seboj samo najpotrebnejše stvari, da si vstanove nov dom med nepoznanimi ljudmi.

Med onimi, ki trpe, so žene, čijih možje so na fronti, in delajo ter skrbijo za dom in otroke. Žene in matere vojakov, ki so na fronti, morajo prenašati hude skrbi in srčne bolečine za svoje drage. Toda hvaležne so onim, ki so zgradili Maginotovo črto, v kateri so njihovi sinovi in možje kolikor toliko varni.

Francija je za svoj narod preskrbela dovolj živeza in iz-

kaznje za hrano se ni bilo treba vpeljati. Iz previdnosti pa je vlada pred nekaj tedni vveljavila en dan na teden brez mesa, da je toliko več mesa odmerjenega za armado. Toda to velja samo za goveje meso, kajti v dnevih "brez mesa" je mogoče kupiti ribe, kokoši in svinjino ter vse razun govedine in bravnine.

Edino omejitev je vlada vveljavila glede tobaka in sicer s prošnjo, da ljudje malo manj kade. V ta namen, da zmanjša porabo, je zvišala ceno tobaku za 28 odstotkov.

Izkaznice so bile izdane samo za bencin, toda do sedaj ga je še vsakdo dobil, kolikor ga je hotel.

Zaloge premoga in drugega kuriva so zadostne, kajti zaradi Maginotove utrjene črte ima Francija v svojih rokah še vsa premogarska polja, katera so Nemci v svetovni voj-

(Nadaljevanje na 2. str.)

dva strela iz 11-palčnega topa nemške križarke sta zadostovala, da je bila križarka Rawalpindi potopljena, kajti njene oklopne plošče so bile debele, kot pri navadnih potniških parnikih, medtem ko je nemška križarka obdana s štiripalčnimi jeklenimi ploščami, topovski stolpi pa s 7 palcev debelimi oklopnimi ploščami.

Angleži zasledujejo "Deutschland"

Angleške bojne ladje s pomočjo poizvedovalnih teropinov iščejo po razburkanem Atlantiku križarko "Deutschland", ki je izginila v temi in dežju, ko se je blizala neka močna angleška križarka.

Zahteve National Grange

Zveza ameriških farmerjev hoče biti zastopana v vseh vojnih uradih.

PEORIA, Ill., 25. nov. — Tukaj zboruje National Grange, velika farmerska organizacija, ki ima nad osemstotisoč članov. Delegatje so zahtevali, naj bo organizacija zastopana v vseh odborih, uradih in komisijah, ki bi bile organizirane po industrijalnem mobilizacijskem načrtu, čigar svrha bi bila regulirati civilno življenje za slučaj vojne oziroma preteče vojne.

Vsi vladni načrti, tikajoči se ameriškega farmerstva, ki jih namerava vlada za tak slučaj uveljaviti, bi morali biti prej objavljeni, da bi jih mogli farmerji natančno preštudirati.

Nadalje zahteva Grange liberalizacijo železniških določb, kolikor jo je mogoče izvesti brez škode za splošno javnost.

Transportacija farmerskih pridelkov bi morala biti delna gotovih prednosti, pa naj se vrši transport po železnicah, z ladjami ali s pomočjo trakov.

National Grange je zato, da ostanejo železnice tudi vprilodnje privatna lastnina.

SKUPNO VRHOVNO POVELJSTVO ZAVEZNIKOV

Vrhovni poveljnik zavezniških armad general Maurice Gamelin (desno) in vrhovni poveljnik angleške armade general lord Gort se držita enotne strategije proti strategiji nemškega generalnega štaba. Gorenja slika je bila napravljena ob njunem sestanku "nekje v Franciji".

ZBIRANJE POLJSKE LEGIJE NA FRANCOSKEM

Bivši poljski vojaki, ki so pobegnili v Francijo, ko je nemška armada pregrazila Poljsko, korakajo po vežbališču "nekje v Franciji". Njim poveljuje poljski general Vladislav Sikorski.

Vojna vihra na morju

NEMŠKA PODMORNICA VJETA

LONDON, Anglija, 26. nov. — Zanesljivi privatni viri naznanjajo, da so angleške bojne ladje vjele nemško podmornico, ki je skušala priti v pristanišče Firth of Clyde na zapadni obali Škotske.

Isti viri pravijo, da je to ista podmornica, ki je priplula v Scapa Flow in je torpedirala ter potopila bojno ladjo Royal Oak. Podmornici je poveljeval mladi, rdečelični poročnik Guenther Prien in vsi mornarji so mladi.

Mornariški krogi niti ne potrjujejo, niti ne zanikajo, da je bila podmornica vjeta.

NEMŠKA LADJA ZADELA OB MINO

KODANJ, Danska, 26. nov. — Majhen nemški polgaraj min je zadel ob nemško plavajočo mino pri otoku Langeland in se je potopil s 50 možmi posadke.

NAPAD NA ANGLEŠKE BOJNE LADJE

BERLIN, Nemčija, 26. nov. — Nemška vlada naznanja, da so nemški aeroplani napadli angleško bojno brodogradnjo blizu Scapa Flow in da so borbe padle na štiri bojne ladje.

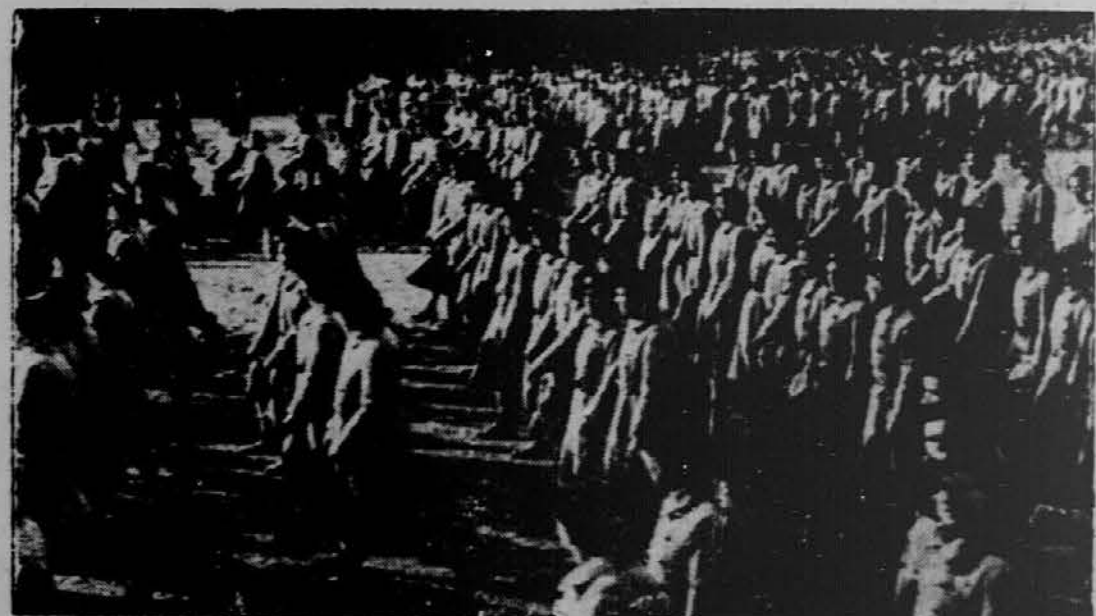
Angleška admiraliteta naznanja, da so nemški aeroplani dvakrat napadli angleške bojne ladje v Severnem morju, da pa ni bila nobena ladja poškodovana.

Navzlic hudemu obstreljevanju s protizračnimi topovi so se aeroplani vrnili v svojo postojanko.

NOVA ANGLEŠKA BLOKADA

LONDON, Anglija, 28. novembra. — Kralj Jurij VI. je večeraj podpisal odredbo, po kateri je dovoljeno tudi z nevtralnimi ladjami vzeti nemško izvozno blago. Odredba stopi z današnjim dnem v veljavo.

Mornariške oblasti se prepričane, da bo ta odredba imela hitrejši učinek kot pa v svetovni vojni, ker Nemčija sedaj mnogo bolj potrebuje tuj denar in kredit.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by

SLAVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank S. S. President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
110 WEST 11th STREET

J. Lupsha, Sec.
NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York	For New York for one year	\$7.00
For one year in London	For London for one year	\$3.50
For one year in Paris	For Paris for one year	\$3.50
For one year in Rome	For Rome for one year	\$3.50
For one year in Berlin	For Berlin for one year	\$3.50
For one year in Moscow	For Moscow for one year	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 110 WEST 11th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CH-1000 1-1241

POMAGAJTE nam IZBOLJŠATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

MUSSOLINIJEVA NEVTRALNOST

Vse govoričenice o "pošteni" Mussolinijevi nevtralnosti je prazna marnja. Kdor hoče pravilno spoznati in oceniti stališče Italije, mora vedeti, kaj piše Mussolinijevo časopisje. V naslednjem navajamo par primerov, kakšen veter veje v Rimu. Ko je Nemčija odgovorila na belgijsko-nizozemsko mirovno poudbo, se je Mussolinijev glasnik Virginio Gayda takoj sankcij, ki jih je naložila Anglija Italiji ob česu abesinske kampanje, ter je za dogodka, ki so dovedli do sedanje vojne, zvalil vso krivdo na Anglijo.

Oficijelno laško časopisje je odločno zanikalo turško poročilo, da se namerava podati vnanji minister Ciano v Ankaru. Tak obisk bi ne bil v nikakšnem skladu s stališčem, ki ga zavzema italijanska vlada napram turško-angliški prijateljski pogodbi.

Na londonsko poročilo, da se bodo kmalu pokazale posledice prijateljskih odnosov med Italijo, Francijo in Anglijo, odgovarja Mussolinijev organ "Il Popolo d'Italia", da so te angleške domneve brez vsake podlage, kajti Italija je bila in bo prijateljica in zaveznica Nemčije.

Nadaljni dokazi so v italijanskem časopisju vesti o spopadih med angleškim vojaštvom in domačini v Indiji.

Tudi če bi bila Italija v vojni z Anglijo, bi italijanski listi ne mogli proti Angliji bolj ostro pisati kot pišejo sedaj.

ZAKAJ ANGLIJA NI KRIVA SEDANJE VOJNE

O zadnjem govoru nemškega zunanjega ministra v Ribbentropa, je bila Anglija ponovno obdolžena, da je kriva sedanje vojne in poljskega propada. Države, ki so Nemčiji naklonjene ali pa se je le preveč boje, so ta Ribbentropov govor z zadovoljstvom sprejele, če se sme to sklepati iz njihovega časopisja. Zahodnje evropske demokratične države pa so ga ostro zavrile in povedale o njem, da ne vsebuje nič drugega kot same delno ali docela neresnične trditve. V ponoven dokaz temu, da Anglija ni kriva propada Poljske in sedanje vojne, pa je angleška časopisna agencija "Reuter" objavila tole: V odgovornih krogih smatrajo, da nasprotuje Ribbentropovi trditvi, da bi bila Anglija že več let tajno pripravljala vojno ter odbila vse Hitlerjeve predloge za mirno rešitev sporov, sledeča dejstva:

1. Anglija je dovolila Hitlerju ponovno uvedbo splošne vojaške obveznosti, Anglija je dovolila Nemčiji vojno letalstvo ter vojaško zasedbo Porenja kakor tudi zasedbo Avstrije in sučetskih pokrajin.
2. Velika Britanija je stalno stremela za sporazum z Nemčijo. Sedanje angleško vlado so v Zedinjenih državah in drugih nevtralnih državah ostro kritizirali zaradi tega, ker je pri tem preveč popuščala.
3. Angleške garancije Poljski so bile dane dne 31. marca t. l., medtem ko je Poljska Hitlerjeve zahteve odbila 26. marca t. l.
4. Chamberlain se je vrnil iz Monakovega lani s Hitlerjevo obljubo, da se bodo vprašanja, ki bi nastala med Nemčijo in Anglijo, reševala s posvetovanjem. Chamberlain je dejal: To je mir, ki bo trajal, dokler bomo živi. Šest mesecev pozneje ga je Nemčija izdala s tem, da je zasedla Češkoslovaško.
5. Anglija in Francija sta ugodno odgovorili na italijanski mirovni predlog 31. avg. t. l., toda sta kot osnovni pogoj postavili izpraznitev zasedenega poljskega ozemlja v svojem odgovoru dne 2. septembra.
6. Nemčija je vojno napravila neizbežno s tem!

RUSKI DIJAKI NASTOJAJO PROTI FINSKI

MOSKVA, Rusija, 28. novembra. — Ruski delavci in dijaki so na velikih zborovanjih zahtevali, da Rusija odločno nastopi proti finski militaristom. Dijaki in delavci so sprejeli resolucije, v katerih zahtevajo, da mora Finska z meje umakniti svoje vojaštvo, ali pa ga bodo sami vrgli nazaj. Poročila iz vojaškega okrožja Leningrada naznanjajo, da je ruska armada pripravljena stopiti v akcijo, ako Fini ne izpolnijo ruskih zahtev.

FRANCOSKI VOJAKI SE LIKAJO

Na dvorišču neke francoske kmetije so franco-ski vojaki napravili zasilno pralnico, da si c-perejo svoje perilo.

Iz Slovenije

10 VAGONOV POLEN ZASULO DELAVCA

Pri papirnici na Sladkem vrhu se je pripetila usodna nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. Delavci so spravljali celulozni les z velikega kupa, na katerem je bilo zloženih okrog 10 vagonov okroglih polen. Naenkrat pa se je ves ogromni sklad zrušil ter pokopal pod seboj 58-letnega delavca Avgusta Novaka. Nad eno uro je trajalo reševanje, kate-rega so podvezli vsi delavci, pri čemer so morali nekatere sklade razgrniti, preden so nesrečnika rešili iz smrtne pasti. Zdržilo mu je hrbtnico ter je dobil hude notranje poškodbe. Odpeljali so ga takoj v Št. Miš, kjer so ga naložili na reševalni avto ter spravili v mariuborsko bolnišnico. Vsa zdravniška pomoč, pa je bila zaman, ter je ponoči poškod-bam podlegel.

DVOJE TRAGIČNIH SMRTNIH PRIMEROV

Iz Celja poročajo 20. okt. V četrtki je 19-letni poljski delavec Martin Bincl iz Trnovelj pri Celju na grozen način končal svoje življenje. Odsel je k falkemu daljnovodu v Trnovljah, si štirikrat ovil zico okoli vratu, priredil na konec zice pol kilograma težak kamen in zagnal zico s kamnom na zico daljnovoda. Ob kontaktu zice se je močno zablistalo in tok visoke napetosti je na mestu

asmrtil Bincla. Nesrečnežu je obleka zgorela na telesu, dobil pa je tudi težke opekline. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na pokopališče v Vojniku. Bincl je bil v zadnjem času zelo potrt. Kaj ga je gnalo v smrt, pa ni znano. 47-letni posestnik Franc Senker v Slivnici pri Celju je te dni podiral v gozlu drevesa. Podžgano drevo se je prehitro podrla. Senker ni imel časa, da bi se rešil. Drevo je tresčilo nanj ter mu zdrobilo levi kolk in mu prizadejalo tudi težke notranje poškodbe. Senkerja so prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je v izlohnili.

JAKOB BOŽIČ UMR!

Za vedno je zatisnil oči eden najuglednejših Trboveljčanov. Po dolgoletnem tipljenju je preminil Jakob Božič, znani trboveljski gostilničar in posestnik v 71. letu starosti. Kljub boleznim, ki je zadnja leta močno skrušila jakoga moža, je Božič s svojo prirojenjo marljivostjo skušal še opravljati svoje obitke ter se zanimal za svoje gospodarstvo, ki ga je z neumornim dolgoletnim delom dvignil na zavidno višino.

"KUPIM KAZALEC."

V nekem brusnem listu je izšel te dni nenavaden oglas. Neka dama iz Lahačovic skuša kupiti kazalec in ponuja zanj visoko vsoto. Dami so morali pred kratkim zavoljo zastrupitve krvi odrezati kazalec. Ker je pa strasna igralka klavirja, in se igri noče odpovedati, se je odločila za ta čudni oglas. V njem navaja tudi točneje mere za kazalec, ki ga išče. Uspeha doslej ni bilo.

DOVOLJ ŽIVEŽA V FRANCIJI

(Nadaljevanje s 1. str.)

ni takoj spočetka zasedli. Zelenjave in sočivja je dovolj in skoro po isti ceni kot pred vojno.

Restavracije, ki so odprte, so polne opoldne in zvečer in ravno tukaj je mogoče opaziti razliko med prej in sedaj, kajti mnogim ljudem je postal dom samotni in se rajši zbirajo, da vidijo in slišijo, kaj se godi.

Delavske vesti

Posvetovanje glede nezaposlenosti

INDIANAPOLIS, Ind., 24. nov. — Tukaj zborujejo in razpravljajo glede nezaposlenosti zastopniki vlade, industrije, delavstva, poljedelstva in solstva. Konferenca se vrši pod pokroviteljstvom Ameriške ledije.

Paul H. Griffith iz Washingtona, zastopnik Legije, je rekel, da je namen konferenc preskrbeti nezaposlenim delo v privatni industriji, poljedelstvu in pri stalnih vladnih agaturah.

Lewis sodeluje s premogovnimi baroni

WASHINGTON, D. C., 25. nov. — Dasi se producenti mehkega premoga in John L. Lewis, načelnik CIO, običajno gledajo kot pes in mačka, v nekaterih zadevah vendarle soglašajo. Tako naprimer skupno obsojajo vladne trgovske pogodbe, temelječe na medsebojnosti. Posebno jih bode v

Peter Zgaga

TOLAŽBA

Bil je težak porod. Mlada mati se je vila v smrtnih kričih. Zdravniki so že obupali nad obema, vendar se jim je posrečilo rešiti materi življenje. O-trok je prišel mrtev na svet.

Mati je po prestanih mukah ležala v nekakšen polsnu. Zdelo se ji je, da sliši poleg sebe komaj slišno šepetanje. Zdelo se ji je, da ji govori njen otrok: — Oprosti mi, ker si morala zaradi mene toliko prestati. Tolaži naj Te zavest, da sem srečen, neizmerno srečen in zadovoljen, ker se je tako zgodilo. Nikdar mi ne bo treba

prenašati ne telesnih ne nih bolečin. Ne ošpic, ne škrlatice, ne da-vi-vice se mi ne bo treba bati. Nikdar ne bom imel sitnosti z zobmi in mi ne bo treba piti grenkih zdravil, pred katerimi se drugi otroci tresejo in trepetajo. Tebi in očetu ne bo treba plačevati dragih zdravniških računov in nikdar me ne bodo s silo vzeli iz tvojega naročja ter me odpeljali v bolnišnico.

Prihranjena ti bo skrb, kam bom zašel in kam padel, ko me baš naučila hoditi; starejši otroci me ne bodo topli in priganjali. Noben učitelj mi ne bo nihal učenosti v glavo, domov ti ne bom nosil slabih redov in ti ne bo treba skrbeti za mojo bodočnost.

Ne boš dočakala tistega, za mater najusodnejšega dne, ko ti bi strašna bolečina v sreu razočala, da ni vsa moja ljubezen namenjena tebi, ampak sem ljubezen razdelil in večji del poklonil drugi ženski.

Potolažena bodi, draga mati, mene ne bo klicala domovinska dolžnost na bojišče in ne boš doživela ure britke ločitve, ko bi ti grozno vprašanje razdvajalo srce: — Ali me boš še kdaj videla ali nikoli več? In mene ne bodo vlačili po strel-nih jarkih, ne bom slišal živ-zgajanja krogel in pokanja granat, ne bom se zvijal krvaveč v smrtnih kričih in preklinjal Tebe, mati, ker si me rodila.

Nikoli ne bom razočaran v ljubezni ali v zakonu. Nikdar ne bom trepetal za ljubeznjo ženske, ki bi ji bil vdan z vsem srecem in z vso dušo.

Na boljsem bom kakor moji tovariši, ki se mučijo in gara-jo za kosček kruha ter jih ponoči še v spanju in sanjah skr-bi, če ni trdosrčen gospodar tiste skorje kruha mogoče komu drugemu namenil.

Krušni vrst, stradanja in pomanjkanja ne bom poznal, strahote nezaposlenosti ne bom občutil in ne bom vedel, kaj st-lakota in pomanjkanje.

Zvečer se ne bom v zatou-lem vagonu podcestne železnice vračal zbit in utrujen z de-la, preveč utrujen, da bi mi teknila večerja ali da bi mogel zaspati. Nikdar ne bom tako na koncu, da bi stegoval proti mimoidočim roko ter jih pro-sil vbojajme. In nikdar se ne bo nihče širokoustil, da mi je pomagal ali mi storil dobro de-lo.

Ne bom doživel dne, ko bode Tebe, moje najdražje, položil v zemljo, in bi s Teboj izgubil svojega najboljšega prijatelja kar bi jih imel na svetu. Starosti ne bom ućakal, da bi se mi izogibali ter na tihem ali pa tudi na glas želeli, naj bi bilo že vendar enkrat konč-z menoj. Nikdar se mi ne bo treba bati, da bi moral sam in od vseh zapuščen čakati v m-rzli podstrešni sobi žalostnega konca.

Po moji smrti ne bodo o me-ni govorili ne dobro in ne sla-bo. . .

Tako ji je šepetal glas in po-lagoma utihnil.

Mlada mati je odprla oči. — Torej je mrtev? — je vprašala bolniško strežnico.

— Nismo ga mogli rešiti, — je odvrnila strežnica.

— Saj je menda res bolj-tako, — je zašepetala mlada mati.

Strežnico je presenetil izraz tihega zadovoljstva, ki se je pojavil na njenem izmučenem obrazu.

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila iz-vršujemo točno in zanesljivo po dnev-nem kursu.

V ITALIJO

\$ 6.00		Lir	100
11.85		"	200
17.50		"	300
28.00		"	500
56.00		"	1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CE-NE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠU-ŠJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.-

SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 11th ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

ARKADIJ AVERČENKO:

MUHA

Jetnikov dnevnik.

V ječi sedim. Bože moj, kako težko mi je. Noben glas ne pride do mojega ušesa, žive duše ne vidim tu. Ah, moj bog! Kaj pa je tisto tamle. Na steni! Ali je mogoče? Zares: na uračeni teni sem zagledal čisto navadno muho. Sedela je tam in sklepala nad glavo svoje drobne nožice.

Mila muha — družica mi boš. Šajšala mi boš samotno.

Strašno se bojim, da bi ne odletela premalo počasnica z mojo skromno hrano.

Da ji pripravi večerjo, vzamem kocko sladkorja, jo pomagam v vodo in jo dam muhi poleg premalo kuhanega govejega mesa. In zdaj se nočasi dolžan svoji drobni prijateljici. Muha leta po celici, sede na steno, na mojo trdo posteljo, zabrenči. — Toda moje pozornosti noče opaziti. Mušica, ozri se malo tiale! Vstanem s postelje, previdno razprostem roke, rad bi jo zapodil k mizi. Neboj se, dušica! Nič žalega ti nočem storiti, midva sva enako nesrečna in osamljena. Končno se sedla na mizo.

Nisem se mogel premagati, da bi ji glasno ne želel dobroga teka.

V celici je hladno. Muha mila moja družica. Sedi na steni čudno otrpla. Morda umira? Ne!

Hoj, vi ječarji! Če bi bil sam, bi me lahko pustili v miru — tako pa dajte mi toplote, dajte mi ognja! Nič ne sliši niti mojega glasu, niti butanja v vrata. Jetniki molče. Muha sedi kakor poprej otupla. Kolika radost! Prinesli so mi samovar z vročim čajem. Mila prijateljica, zdaj bo tudi tebi toplo!

Previdno se blížam s samovarjem k steni, kjer sedi muha in dolgo ga držim pod njo. Prijetna toplota se je naglo razširila okrog, muha se je zganela. — Leti. — Končno.

Nocoj vso noč nisem mogel zatisniti oči. Vso noč sem mislil, da bi se muha ne prebudila in ne odletela v noč, da bi ne sedla na mojo posteljo, ker bi jo lahko znečkal z roko, da je, drage prijateljice ne bi ubil. Ne, mislim, da bi njene smrti ne prenesel.

Na mizi gori luč. Ležim odprtih oči. Nič, se bom že čez dan naspal.

Groza. Malo je manjkalo, da moja muha ni poginila v pajčevini. Nisem se spomnil na to proketo pajčevino. Prav za prav pajka niti še videl nisem, pa je že pajčevina tu. Malo sem bil zadremal, ko sem naenkrat zaslišal zamolklo brenčanje. Planil sem pokonci. Glej, zvija se prav sredi pajčevine.

(Uboga prijateljica! Tudi jaz sem padel v mrežo, ki so mi jo bili postavili. Toda tebe rešim, da se ne ponovi ta strašni prestopek. Beži, beži!)

Danes ne morem niti jesti, niti spati. Ležim na postelji in zrem topo v črno točko. Muha je izginila. Odletela je, pustila me je tu samega. Morda ji tu ni ugajalo. Mar ti nisem bil prijatelj, udan, zvest, ki si se lahko na njegovo roko zanesla. Odletela je...

Mušji dnevnik.

Priletela sem sem iz rado, vednosti. Takoj sem spoznala, da sem storila neumnost. Čim sem sedla na steno, da bi si malo odpočila, sem zadrla, ker sem začudila na sebi pogled človeških oči. Človek! Kaj pa hoče od mene? Izbuljil je name oči; bojim se. Pa me vender ne misli ubiti! Vidim, da mi hoče pokvariti počitek. Malo se spreletim po celici.

Zakaj me pa preganja. Položil je na mizo nekakšen sladki čokec s premalo kuhanim govejim mesom in podi me po sobi ploskajoč na vso moč z rokami. Zabaven pogled, človek je, pa skače kakor tele. ki je izgubilo pamet. — Zleteti morem na mizo da pokusim njegovo hrano. Brrr. — Kaj pa zopet kriči! Da ga le sram ni!

In pomislite, to je človek! Niti minute počitka. Komaj sem zatisnila oči, je jel znova kričati in razbijati po vratih, in ni nehal, dokler mu niso prinesli samovarja z vročo vodo. Kaj neki bo storil?

Še tega je bilo treba. Samovar z vročo vodo držim pod menoj. Znozel je! Malo je manjkalo, da mi eno krilo ni zgorelo. Odletim. — To je res smešno. Letim, on pa za mano s samovarjem. Prizor, ob katerem bi vsaka muha počila od smeha.

Kaj bi si mislil o tem? Ta človek se je znova pojavil, zamahnil je z rokami, divje je kričal in me tako prestrašil, da

sem odletela in se zapletla v pajčevino. Zunan je noč, tako rada bi spala, on si je pa prižgal luč, sedel je na posteljo in gleda me. Vsaka stvar ima svoje meje. Uničila sem si živce in tako sem izmučena, da ne morem dočakati, da bi odletela od tega čudnega moža. Vso noč nisem zatisnila oči in že zgodaj zjutraj se mi je pribežal s čajnikom v roki.

Ta človek me spravi v grob. In včeraj v tej pajčevini. Hotel me je osvoboditi. Kričim počakaj, se bom že sama izmotala iz nje. — Čuj, mu pravim, pusti me. Krila mi polomil, medved! Noga, noga! Pozor to je noga! Oh!

Ne, mili moj, ne, to zadostuje. Kaj je pa to? Vrata so se odprla in jaz — zbogom.

In od danes ne bom nikoli več tako neumna. Nikoli več se ne pojavim tu in svojim družicam poročam, naj se ognjejo te sobe v velikem loku.

Družice muhe! Letite od jetniških celic, kar se da hitro!

RIBE SE LAHKO PREHLADE.

Neverjetno se sliši, da se tudi ribe lahko prehlade, pa je to vendarle res. Ribe sicer zelo dobro prenašajo počasen prehod v drugačno temperaturo, ne preneso pa nenadne izpremembe temperature. Če položimo karpna hitro v vodo, ki je samo 3 stopnje hladnejša, se navadno prehladi, kar spoznamo po tem, da se del kože loči od telesa in visi od njega kakor cunjica.

Izmenjava zob, ki nastane pri človeku samo enkrat, gre pri ribah skoraj neomejeno, kar velja tudi za anfibije in plazilce. Te živali slabih zob sploh ne poznajo. Čim jim izpade zob, poskrbi narava za nadomestilo. Ribe sploh ne spe, kadar počivajo, pač pa v ribniku ali tekoči vodi dolgo mirujejo.

SOJETNIKU JE UKRADEL ZOBOVJE.

V ječi deželnega sodišča v Nempoju se je eden izmed jetnikov, neki Antonijo Capuano zbudil te dni brez zobovja, ki ga je bil prejšnji večer vtaknil v hlačni žep. Šlo je seveda za umetne zobovje.

Okradenec je dvignil krič, tako da je pritekel paznik. Ta je preiskal Capuanova torbico in je brez težave našel zobovje pri nekem Giovanniju Arandu, ki je takoj priznal svojo krivdo a se je zagovarjal, da gre za pomoto. V večernem somraku je videl, kako se je v Capuanova roki nekaj bleščalo, in ker je mislil, da so dragulji, je ponoči ukradel zobovje, ki je imelo med drugim tudi nekaj zlata.

LEPA PRILOŽNOST

Trezen, dobro zračen, 42 let star Avstrijec s prihranki, se želi seznaniti v svrhu znitve s samostojno, pošteno, 50 do 55 let staro žensko, ki je dobrega srca. Ponudbe je poslati pod naslovom: "ZENIN", c. of "Glas Naroda," 216 W. 18th St., New York, N. Y.

11—28, 30; 12—1

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Javanska železnica smrti

Pred leti je bila zgrajena od železnice, ki vodi po vsej dolžini otoka Jave od postaje Bandja, stranska železnica proti jugu do obale. Ta proga je ozkotirna in vodi skozi pragozd. Njena zgraditev je zahtevala mnogo denarja in tudi človeških žrtev. Podnebje je tam tako nezdravo, da so razne tropične bolezni kar kosile delavce. Ob progi so sami grobovi in zato se je med ljudstvom prijelo nove železnice ime "železnica smrti." Vožnja

po novi železnici je pa prijetna. Vlaki sicer prihajajo in odhajajo s precejšnjimi zamudami toda to nikogar ni moti. Nesreče so zelo pogoste, pa tudi zato se nihče ne zmeni. Skrajaj vsak dan skoči vlak s tira. Toda to ni nobena nesreča. Vsak vlak vozi s seboj potrebno orodje in potniki radi pomagajo spraviti lokomotivo in vagon nazaj na tir.

Javanska ozkotirna železnica je pa visoko pasivna. Belokozci se je izogibljajo, po nji se vozijo samo domačini, ki jinit je taka vožnja všeč. V kraju, koder je speljana, živi Malajsko plemo Madures-ov, ki so znani kot izborni mornarji. Javanska železniška uprava je hotela promet na ozkotirni železnici ustaviti, pa je naletela na hud odpor. Ti se sicer ne zvenijo mnogo za evropsko civilizacijo, ne dajo si pa vzeti železnice, po kateri se je tako prijetno voziti skozi pragozd. Železniška uprava je njihovi

BOLEČINE V KITAN NAGLO ODBRANJENE

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmatičnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobilja. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojine. — Golida.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodbja v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tagomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratom.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grašč. — Penarejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminske novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno aliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše novelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 atrani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je stvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam ponstvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo orjaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti graditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žrtev je tisoč in tisoč delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne stee med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v grandioznih opisih in dogodkih. Tunel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Hitite

z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi sedanjih evropskih razmer včasih precejšnje zamude pri dostavljenju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Ce pošljete sedaj, smo uverjeni, da bodo pošiljatve pravočasno dospele za praznike.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

79

Kurt Weyersberg gre naglo v svojo pisarno in vrata takoj zaklene za seboj. Nato gre k peči in popravi ogenj, da bi bolj gorel. Plamen se visoko dvigne in njegove oči žare. Sedaj izvleče sveženj ključev in poišče ključ k pisalni mizi. Vtakne ga v ključavnico predala, v katerem je spravljen potni list. Toda — kaj je to? Ključa ne more potisniti v ključavnico, niti do polovice. Jezno kolne pred se in zopet poskuša — toda ključa ne more potisniti v ključavnico.

Da bi koga poklical na pomoč, je bilo izključeno; sam mora najti zapreko. Jezno se pripogne, pogleda v luknjo, toda ničesar ne more zaznati. Kajti mali košček vžgalice se je pri tem, ko je potiskal ključ v luknjo, zataknil v votli ključu in vsled tega ključa nikakor ni mogel vtakniti. Tako se je majhna Rutina premetenost izkazala boljše, kot pa je pričakovala, da bi preiskal luknjo ključa, ako je v njej kaka zapreka, to Weyersbergu ne pride na um.

Toda zopet in zopet poskusi svojo srečo. Pot mu lije s čela. Grdo kolne pred se, pa vse nič ne pomaga. Predala ne more odpreti. Tako se mu porodi prepričanje, da mu je šlo vse narobe, odkar je potni list spravil v predal; niklar ga ni bilo mogoče sežgati, vedno je prišlo kaj vmes, slednjič pa še ključavnice ne more odpreti.

Ravno pokliče zvon k večerji. Jezno vrže sveženj ključev na tla, ne da bi opazil, da je pri tem majhen košček vžgalice padel iz ključeve luknje. Kurt zopet ježno pobere ključ in jih med kietvami dne v žep, ne sluteč, da bi sedaj brez vsake ovire mogel doseči svoj cilj. Čelo si obriše; naj bo, po večerji bo že dobil kake orodje, s katerim bo mogel odpreti mizni predal.

Naglo se umije in se pripravi za večerjo, ne sluteč, da ga je Rut skrita za stopnicami, videla priti iz pisarne. Njegov razgreti, jezni obraz ji je dokaz, da ključavnice ni mogel odkleniti.

Rut gre tiho v obednico, kjer najde Klauza, ki se je medtem zopet vrnil. Govoriti se nista mogla. Klaus pa naglo vpraša, ako se je medtem kaj važnega dogodilo. Pove mu, da stric najbrže predala pisalne mize ni mogel odpreti in oba se nekoliko smejeta.

Nato pa Rut naglo vpraša, ako je s sodnim svetnikom vse dobro uredil. Odgovori ji, da je vse urejeno.

"Sodni svetnik te lepo pozdravlja in pravi, da bodi brez skrbi, ker bo potni list strogo shranil v svoji blagajni. Poleg tega pa mi je še rekel, da bo tudi moj podpis za mene jasno govoril. Ima več mojih listin in moj podpis se ni izpremenil kot moja zunanost. Zato bodi popolnoma mirna, jutri bo vse potrebno ukrenil. Toda jutri zjutraj ne bova mogla govoriti, kajti ob štirih že grem s Kurtom Weyersbergom na lov; malo prej sem si izbral puško."

Ruto pa naenkrat obide nekak čuden občutek. Z velikimi očmi pogleda Klauza.

"Ali ne bi rajši odpovedal Klaus?"

Klaus smeje pri njo roko in jo stisne. "Ne razburjaj se, Rut, kaj pa misliš? Ali se bojiš, da bo ta mož šel za mojimi življenjem? Na ta način bi bilo vprašanje glede dedščine seveda ugodno rešeno, pa je vendar vse kaj drugega komu vkrasti potni list v namenu, da bi ga sežgal, kot pa človeka umoriti. Ne, ne, tako črno te stvari vendar še ne bomo gledali. Če do sedaj ključavnice ni mogel odkleniti, tedaj je tudi nocoj še ne bo odprl. In težko, da bi koga poklical na pomoč, ker bi oni, ki bi ziomil ključavnico, tudi moral zagledati potni list. Tega pa ne bo hotel. Tako bo najbrže jutri s kakim orodjem skušal odpreti predal."

"Kot izgleda, se je pri odpiranju zelo spotil," pravi Rut, ko so jo Klausove besede nekoliko pomirile.

"To mu prav nič ne škodi, kajti dovolj dolgo te je pustil, da si delala zanj," pravi Klaus sočutno, nato pa nadaljuje: "Torej jutri se ne bova videla in ne bova govorila, toda okoli osmih bom na križišču potov; do tedaj bova že prav gotovo nazaj z lova."

Rut mu priklime in odstopi od njega, kajti sliši prihajati mater in bčre; obe Klauza prijazno pozdravite.

"No, Ida, kako je bilo na križpotju?" vpraša Klaus.

"Vse dobro, Klaus — zelo sem srečna — zato se imam tebi zahvaliti. Toda oče je nama za petami — pozneje bomo o tem govorili."

In res pride oče in vsi sedejo okoli mize.

Z napol jeznim, napol zaničevalnim pogledom se Kurt Weyersberg ozira na Klauza.

"O, gospod doktor, tukaj ste zopet! Nisem mislil, da se boste še kdaj vrnili na Gravenstein."

Klaus se hoče izogniti vsakemu sporu, že zaradi žensk. "Saj sva se vendar za jutri zjutraj zmenila za lov in hočem držati besedo," odgovori Klaus in se lahno prikloni.

"Hm, lepo! Ali ste si že izbrali puško? Omara za orožje sem odprl."

"Da, izbral sem si svojo puško, ki sem jo rabil pred ekspedicijo. Je še v najboljšem stanju."

Jezno pogled poleti od starega gospoda proti Klausu.

"Dokazite hočete znenjati, gospod doktor, toda taki doerzi ne veljajo."

"Popolnoma prav; to omenim samo mimogrede."

"Kaj pa je slavn gospod sodni svetnik rekel glede vašega namena, da si hočete polastiti dedščino?"

"Jutri bo vse urejeno."

"Malo težko bo. Kot rečeno, samo dokazite, da ste Klaus Weyersberg, potem se seveda moram podati."

"Veseli me, da to enkrat izprevidite."

"Za vraga — pustite me vendar v miru," zavpije Kurt Weyersberg ježno.

Klaus se zopet prikloni in se začne razgovarjati z ženskami. Kurt Weyersberg se ne vmeša v razgovor, naglo povečerja, nato vstane, rekoč, da mora še delati. Sploh pa hoče iti tudi zgodaj spat, da bo zjutraj čil na lov.

"Torej točno ob štirih spodaj v veži," zakliče Klausu in izide.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

V oblasti sovražnih bombin mrež

[Britsko informacijsko ministrstvo poroča o dramatičnih urah, ki jih je doživela posadka neke angleške podmornice v nemških vodah.

Podmornica, ki je patrolirala v sovražnem vodstvu, se je bila ob zori kakor običajno, potopila, ko se je kratko pred zajtrkom razpočila v njeni bližini bomba. Kmetu potem se je razpočila druga bomba še bližje. Ni bilo dvoma, da so bili Nemci ladjo odkrili.

Kapitan je zapovedal, naj ustavi stroje, posadka v brodu je zadržala svoj dihanje. Moštvo se je stegnilo po tleh da bi z nepotrebnim gibanjem ne porabilo še več dragocene kisika. V eni sani uri so našli šest eksplozij. Nemci so skušali svoj plen uloviti z vrvmi, z mrežami, in bombami. Podmornica ni mogla drugega,

nego da ostane negibna na dnu morja. Može ki so bili obsojeni na čakanje, so si čas krajšali s tem, da so sklepali stave o naslednjih eksplozijah. Teh je bilo čedalje več, celo vsake dve minuti ena, a na zadnje so se malo oddaljile in — utihlele.

Može, ki so bili že izmučeni, pa so sredi popoldneva nenadno zaslišali mrežo, ki je drsela preko zunanje stene. Slišati je bilo tudi tope udarce. Ni trejalo dolgo in oglašila se je pričakovana eksplozija. Zažvenketalo je, kakor da se drobi steklo. Luči so ugasnile, v tišini, ki je sledila, so moše slišali, kako šumi voda v notranjost, stisnjeni zrak pa je uhajal. V svitu električnih žopnih svetilk so ugotovili, da so pokvarjeni en motor in dva stroja. Tudi v cevju za stisnjeni zrak je bilo nekaj luknj. Može so se podali kolikor mogoče tiho na delo. Uspelo jim je, da so popravili vod za razsvetljavo in do neke mere tudi vod za stisnjeni zrak. Ozračje gre tiho na delo. Uspelo jim je, da so komaj še dihal. Legli so in čakali, kaj bo, medtem pa so sesali ki-le bombone, ki so jih prejeli od častnika.

Ko je ura pokazala noč, je kapitan zbral posadko. Če ostanejo, kjer so, je dejal, pomeni, da bodo poginili kakor podgane v pasti. Če so tanki z bremenom še nedotaknjeni — v to pa nihče ni verjel — bi se utegnili dvigniti na površje. Tam se bodo za svoje življenje vaj lahko borili. Takoj so odšli na delo. Nabili so torpedne cevi, strojnice, puške, pripravili so vse, da poženejo brod rajši v zrak, nego da bi ga prepustili sovražniku. Nato se je dviganje z dna proti vsemu pričakovanju posrečilo, kakor po čudežu.

Previdno je kapitan dvignil vhodni pokrov in se razgledal. Noč je bila jasna, morje pa viharo, razburkano. Sovražnih ladij ni bilo nikjer. Bili so brez periskopa, stroji so bili pokvarjeni, radijska postaja ni delovala, rešitev je bila težka. Počasi je začela podmornica voziti. Po treh urah je mehanik sporočil, da je eden izmed strojev popravljen, dve uri pozneje je popravljen še drugi stroj in ob zori je radiotelegrafist sporočil nov čudež. Tudi radijo je začel delovati. Prva brzojavka je bila svarilo vsem angleškim podmornicam v tem okolišu.

Popoldne so sovražna letala dvakrat letela nad položajem podmornice. Obakrat so se pripravili na borbo za življenje in smrt. A obakrat letala niso opazila ladice. Okrog polnoči so prispeli angleški rušilci do nje. v novi zori so pripluli angleške križarke in nekoliko ur pozneje je bila podmornica dokončno rešena.

KAKO DOLGO VŠEŽIMO BREZ SPANJA.

Če prebijemo kakšno noč v vaku ali v službi brez spanja, se naslednji dan ne počutimo dobro. Utrujenost, glavobol, zmanjšana sposobnost, za osredotočenost so posledice takšne prečute noči. Vprašanje, kako dolgo zdrži človek brez spanja, si je zadalo že mnogo raziskovalcev. Poskusi so dali najrazličnejše rezultate.

Zdravi ljudje s krepkimi živci vztrajajo dolgo brez spanja, ne da bi jim to v zdravju škodovalo. Takšne stvari so pogostoma opazovali pri vojaki v svetovni vojni. Neki angleški zdravnik je napravil poskus s samim seboj in ni spal 80 ur. Neki ameriški raziskovalec pa je zdržal brez spanja 114 ur. Niti ta, niti prejšnji sta na zdravju utrpela nobene škode,

DARILNE POŠILJATVE v Jugoslavijo

100 Dinar.	—	—	—	\$ 2.50
200 Dinar.	—	—	—	4.80
300 Dinar.	—	—	—	7.00
500 Dinar.	—	—	—	11.25
1,000 Dinar.	—	—	—	21.75
2,000 Dinar.	—	—	—	43.00

ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvezice za denarne pošiljate v Jugoslavijo začasno prekinjene. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vtrčiti in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povikana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem intam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POŠILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". — DOPLAČATI JE TREBA \$2.— ZA VSAKO POŠILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO.
::: POTNIŠKI ODDELEK :::
216 West 18th Street, New York

NEMCI SE SELIJO IZ ROMUNSKÉ

BUKAREŠTA, Romunska, 26. nov. — Okoli 10,000 Nemcev v Dobrudži je naznanilo svoj namen preseliti se v Nemčijo. To so večinoma kmetje, potomci Nemcev, ki so se naselili v Dobrudži pred kakimi 70 leti.

Medtem ko je Romuncem dovoljeno kupiti zemljo v Dobrudži, Nemcem ni dovoljeno povečati svoje posesti. Vsled tega so sklenili izseliti se v Nemčijo, kjer upajo dobiti dovolj zemlje za svojo potrebo.

PRINC MIHAEL postal senator

BUKAREŠTA, Romunska, 26. nov. — Romunski prestolonaslednik princ Mihael, ki je nedavno obhajal svoj 18. rojstni dan, je postal najmlajši romunski senator.

Predsednik senatorske zbornice Konstantin Argetoianu je v svojem govoru povabil prince, da se vdeležuje zborovanj, kadarkoli mu je mogoče, da se zna potrebe, skrbi in trpljenje naroda.

NAZNANILO

V kratkem pričakujemo iz JUGOSLAVIJE VEČJO POŠILJATEV

Krasno izdelanih COPAT, ročno tkane iz mehke volne in mehkega usnja, gorke in komodne; rdeče, zelene, modre in rumenkaste barve. Zelo pripravne za darila.

Za vse natančnejše tozadevne informacije glede cene itd., se obrnite pisмено na znanega rojaka: Mr. ANTHONY SVET SLAVIA TRADING CO 1265 Broadway New York, N. Y.

ŠEST LET ZA PARTIJO ŠAHA.

Najdaljša in najdražja dosedanja šahovska partija je trajala šest let. Eden izmed obel igralcev je bival v Avstraliji, drugi pa v New Yorku. Poedini poteze sta si sporočala s pisni pri čemer je Američan svoja pisma pošiljal preko Evrope in Šueškega prekopa. Avstralec pa je dal prednost poti preko Tihega oceana in ameriške celine. Po petih letih je Američan predlagal, da bi igro končala z brzozavkami. Predlog je Avstralec sprejel, a igra je vendarle trajala še leto dni. Izgubil jo je Američan, ki je plačal \$6000 za telegrame.

VOL UBIL SVOJEGA GOSPODARJA.

Kmet Stefan Virak iz Gyegoszent Miklosa na Madžarskem je postal na nenavaden način žrtev svoje trme in svojega vola. Kmet je imel navado, da je pustil svojo živino, naj se pase na železniškem nasipu, čeprav so ga večkrat opozorili, da je to prepovedano. Menil je, da bi bila škoda lepe trave, ki bi tu brez koristi rasla.

Te dni je dal Virak svoje krave in vole spet pognati na železniški nasip, sam pa je sedel na neko skalo pod nasipom in togotno vlekli svojo pipo. Pravkar je imel z progovnim čuvajem prepir, in je bil temu izjavil, da bo pobil vsakogar, ki bi se drznil njegove živali samo dotakniti. V tem trenutku je stal eden izmed Virakovih volov, več nego 800 kg težak. Ko je bil vlak že tik njega, se je hotel vol umakniti, toda stroj ga je že zagrabil in ga zagnal v mogočnem loku z nasipa. Žival je padla baš na Viraka in ga dobesedno pokopala. Ljudje so trmastega kmeta mrtvega potegnili izpod vola.

AKO nameravate Vašemu prijatelju izročiti darilo za Božič, bi bilo primerno mu darovati slovensko knjigo. — Pogledajte seznam slovenskih knjig v današnji številki.

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storite to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 \$ za 1 KNJIG

1. Andrej Hofer (Junaški vodja Tirocev)
2. Belgrajski Biser (Vitoj Jelenc)
3. Beneška Vedeževalka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Burska Vojaka
6. Cvetke (H. Majar)
7. Dedek je pravil (Julij Sinjak)
8. Devica Orleanska
9. Dve sliki (Ksaver Meško)
10. Duhovni boj (Lovrenc Skupol)
11. Fra Diavolo
12. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
13. Hudo Brezno (Fr. Erjavec)
14. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffi)
15. Korejska Brata, črtica iz mislijo-nov v Koreji (Josef Spillman)
16. Mesija (Dr. Jeglič)
17. Mladim Sreem, povesti za Ljudstvo (Ksaver Meško)
18. Maron, krščanski deček z Libanona
19. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
20. Pariški Zlatar
21. Patria, Povest iz irske junaške dobe (H. Federer)
22. Paberki iz Roža (Ivan Albrecht)
23. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
24. Požigalec
25. Pravljice (H. Majar)
26. Pravljice in pripovedke za mlado dino (S. Košutnik)
27. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
28. Ptice Selivke (Tagore)
29. Praski Judek (Josip Volec)
30. Praprečanova Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
31. Preganjanje Indijanskih mislijo-narjev (Josef Spillman)
32. Rdeča in bela vrtnica (Anton Huonder)
33. Revolucija na Portugalskem
34. Sisto s Sesto (H. Federer)
35. Spisi Kristofa Šmida
36. Student naj bo (S. Flinčgar)
37. Sumski Invalid (S. Košutnik)
38. Sveta Nočburga
39. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
40. Vrtnar (Tagore)
41. Volk Spokornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
42. Vojnimir ali Paganstvo in krst (Josip Ogrinec)
43. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
44. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
45. Zgodovinske anekdote (Dr. Sarabon)
46. Zlatokopi (Josef Spillman)

(Vezava nekaterih knjig je od ločena nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR! Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK